

Dosarul nr. 2rac-288/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

8 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Atlantic & C” cu privire la restituirea sumei și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz și menținută hotărârea din 29 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 5 mai 2020, SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Atlantic & C” cu privire la restituirea sumei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 6 martie 2020, între SRL „Atlantic & C”, în calitate de locator și SRL „Angora Trend”, în calitate de locatar a fost încheiat contractul de locațiune nr. A/AT-1 (spațiu comercial) în incinta Centrului comercial „Atlantic”.

Astfel, potrivit pct. 1.1 din contract, locatorul SRL „Atlantic & C” urma să transmită, iar locatarul SRL „Angora Trend” să preia în folosință temporară spațiul comercial în incinta Centrului comercial „Atlantic”, nivelul II, cu suprafața totală de 230 m², cu sediul în mun. Chișinău str. Armenească 51A.

Potrivit pct. 1.2 din contract, la momentul transmiterii, spațiul comercial corespundea scopului locațiunii și era pregătit pentru exploatarea corespunzătoare, iar conform pct. 3.1, chiria lunară pentru folosirea spațiului comercial închiriat s-a stabilit în sumă de 2 650 de euro, inclusiv TVA, care se va achita lunar, până la data

de 10 a lunii curente, prin transfer la contul bancar al locatorului. Timp de 2 zile bancare de la semnarea contractului, locatorul va achita chiria pentru 2 luni, dintre care chiria pentru o lună va fi considerată depozit de garanție, care va fi decontat pentru ultima lună de locațiune.

A menționat că SRL „Atlantic & C” a eliberat contul de plată factura nr. 127 din 6 martie 2020 pentru achitarea serviciului de locațiune în sumă totală de 103 269,97 de lei, echivalentul sumei de 5 300 de euro, care urma să fie efectuată în decurs de 5 zile de la data eliberării contului.

La 9 martie 2020 (zi de luni, prima zi bancară a termenului), a fost transferată către SRL „Atlantic & C” suma de 103 269,97 de lei, prin ordinul nr. 21, pentru servicii de locațiune conform contului nr. 127 din 6 martie 2020, echivalentul sumei de 5 300 de euro, ceea ce reprezintă chiria pentru două luni.

A evidențiat că în acest mod SRL „Angora Trend” și-a îndeplinit obligațiile asumate prin contractul încheiat cu SRL „Atlantic & C”.

A precizat că prin hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică a Republicii Moldova nr. 7 din 13 martie 2020 a fost instituit codul roșu la nivel național în legătură cu situația epidemiologică prin infecția cu COVID-19, iar potrivit anexei nr. 2 la hotărârea menționată, au fost aplicate măsuri de sănătate publică în privința unităților de comerț și prestări-servicii.

Prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie - 15 mai 2020, iar printre măsurile adoptate a fost și interzicerea activității de comerț a unităților comerciale cu amănuntul.

Având în vedere prevederile pct. 5.6 din contractul de locațiune, a considerat că declararea stării de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie - 15 mai 2020 este un caz de forță majoră, ce a apărut după încheierea contractului de locațiune, în rezultatul unor acțiuni neprevăzute, pe care niciuna dintre părțile contractante nu le-a putut prevedea.

Spațiul comercial care urma a fi transmis locatarului este închis și nu funcționează în urma restricțiilor impuse de autorități.

A comunicat că prin notificarea nr. 12-e din 17 martie 2020, SRL „Angora Trend” a solicitat SRL „Atlantic & C” rezoluțiunea (rezilierea) contractului de locațiune nr. A/AT-1 din 6 martie 2020 privind locațiunea spațiului comercial din incinta Centrului comercial „Atlantic” și restituirea sumei primită în temeiul contractului supus rezoluțiunii.

Notificarea înaintată a fost recepționată de destinatar la data de 17 martie 2020.

La momentul notificării, spațiul comercial nu a fost transmis și nici nu era pregătit pentru exploatarea corespunzătoare de către locatarul SRL „Angora Trend”, fiind până la moment ocupat de alți locatari.

Prin răspunsul din 3 aprilie 2020, SRL „Atlantic & C” a informat SRL „Angora Trend” precum că încetarea contractului de locațiune, în conformitate cu notificarea nr. 12-e din 17 martie 2020, va avea loc de drept la data de 17 iunie 2020, reieșind din prevederile pct. 2.3 din contract. În cazul încetării contractului de locațiune, până la data de 1 mai 2020, va fi restituită 50 % din costul chiriei lunare.

Prin notificarea repetată nr. 1 din 6 aprilie 2020, SRL „Angora Trend” a declarat rezoluțiunea în mod unilateral a contractului de locațiune nr. A/AT-1 din 6 martie 2020 și a solicitat în mod repetat ca SRL „Atlantic & C”, în termen de 3 zile calendaristice, să restituie suma primită în temeiul contractului supus rezoluțiunii în mărime de 5 300 de euro, prin transfer la contul bancar al SRL „Angora Trend”, reieșind din cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la ziua restituirii.

Potrivit răspunsului primit la 9 aprilie 2020, SRL „Atlantic & C” a informat că recunoaște încetarea contractului de locațiune nr. A/AT-1 din 6 martie 2020 fără respectarea clauzei contractuale de preaviz privind încetarea acestuia, cu notificarea prealabilă expediată cu 3 luni înainte de data încetării și restituirea costului chiriei pentru o lună, calcularea căreia urma să fie din 1 mai 2020.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 9, 16, 915, 916, 918, 921, 925, 926, 1084, 1283 Cod civil, art. 5, 94, 96, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „Atlantic & C” în beneficiul SRL „Angora Trend” a sumei primite în temeiul contractului supus rezoluțiunii în mărime de 5 300 de euro, echivalentul în lei conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării și a cheltuielilor de judecată în mărime totală de 13 143,84 de lei (taxa de stat - 3 143,84 de lei și cheltuieli de asistență juridică - 10 000 de lei).

La 14 mai 2020, SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz a depus cerere de micșorare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la SRL „Atlantic & C” în beneficiul SRL „Angora Trend” a sumei restante primite în temeiul contractului supus rezoluțiunii în mărime de 2 657,12 de euro, echivalentul în lei conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării și a cheltuielilor de judecată în mărime totală de 13 143,84 de lei (taxa de stat - 3 143,84 de lei și cheltuieli de asistență juridică - 10 000 de lei).

În susținerea acesteia a comunicat că la 14 aprilie 2020, prin ordinul de plată nr. 132, pârâtă a restituit o parte din suma primită în temeiul contractului supus rezoluțiunii, în mărime de 51 634,99 de lei, echivalentul sumei de 2 642,84 de euro, conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la 14 aprilie 2020.

Destinația plății a fost indicată în următorul mod: restituirea sumei chiriei achitate în avans conform contractului de locațiune nr. A/AT-1 din 6 martie 2020.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

A fost încasată de la SRL „Angora Trend” în beneficiul SRL „Atlantic & C” suma de 1 100 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz și menținută hotărârea primei instanțe.

La 30 septembrie 2021, SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz a declarat recurs împotriva deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

A menționat că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată la data de 2 august 2021 de către SRL „Angora Trend”, prin intermediul oficiului poștal.

La 4 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Atlantic & C” a depus referință la recursul declarat de SRL „Angora Trend”, solicitând respingerea recursului.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 CPC.

Conform art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, prin prisma normei enunțate, se constată că decizia motivată din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, atacată cu recurs, a fost expediată în adresa SRL „Angora Trend”, la data de 14 iulie 2021, așa cum rezultă din dovezile de comunicare, care îndeplinesc condițiile de valabilitate prevăzute de art. 100 CPC, ca scrisoarea de însoțire a instanței de apel, cu numărul de ieșire 12807, anexată la materialele dosarului (f. d. 156).

Iar prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei se atestă că copia deciziei motivate din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la data de 15 iulie 2021, a fost expediată și la adresa electronică a reprezentantului SRL „Angora Trend”, avocatului Vladislav Pantaz – vlad_pantaz@mail.ru, indicată în mandatul avocațial seria MA nr. 1487092 din 6 aprilie 2020, în cererea de apel și în prezenta cerere de recurs (f. d. 3, 95, 157, 162).

Respectiv, afirmația recurentei în sensul că decizia recurată a fost comunicată la data de 2 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, este declarativă, în susținerea acesteia nefiind prezentate probe incontestabile.

Și asta mai cu seamă la acest capitol se va menționa că confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, care în mod special, conține datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

La caz, însă, astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a reprezentantului SRL „Angora Trend”, avocatului Vladislav Pantaz, lipsesc.

Așadar, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea deciziei din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) și 105 alin. (1¹) CPC.

Mai mult că împuternicirile mandatului au continuat și după adoptarea deciziei instanței de apel, recursul fiind depus din numele SRL „Angora Trend”, de același avocat - Vladislav Pantaz.

Respectiv, la caz sunt aplicabile prevederile art. 75 alin. (4) CPC, care direct indică că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

Prin urmare, având în vedere că actul trimis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii, termenul de declarare a recursului a început să curgă din data de 16 iulie 2021, ziua imediat următoare datei comunicării deciziei contestate, ca urmare ultima zi de depunere a cererii de recurs fiind 16 septembrie 2021.

Deci, depunând recursul numai la 30 septembrie 2021, SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz a omis termenul legal prevăzut de art. 434 CPC.

Mai cu seamă că la 15 iulie 2021, decizia din 10 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată și pe pagina web a Curții de Apel Chișinău.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus de către SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz cu încălcarea termenului prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care nu a putut să depună recursul în termen, a sfidat un întreg proces judiciar.

Ca consecință, termenul de 2 luni de declarare a recursului, care, conform alin. (2) art. 434 CPC, este unul de decădere și nu poate fi restabilit, urma a fi respectat întocmai de către recurenta SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dreptul la un proces echitabil, care este garantat de art. 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului Convenției, care exprimă preeminența dreptului, unul din elementele fundamentale ale căreia este principiul securității raporturilor juridice care stabilește, între altele, că soluția definitivă a instanței de judecată nu trebuie pusă în discuție.

Iar, admiterea unui recurs tardiv, ar încălca principiul securității juridice, în situația în care marja de apreciere a termenului de depunere a unui recurs nu este nelimitată.

La acest segment se va reitera că o astfel de constatare este compatibilă și cu respectarea standardelor inserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea

nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Ponomaryov contra Ucrainei din 3 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recurenta a depus cererea de recurs cu omiterea evidentă a termenului de declarare a recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) CPC, recursul declarat de SRL „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269 - 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Angora Trend”, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic